

6. Přílohy

6.1. Projekt diplomové práce

6.2. Přehled domácích hospiců v ČR

6.3. Dotazník pro zájemce o dobrovolnickou práci v Cestě domů

6.4. Certifikát dobrovolníka po absolvování kurzu v Cestě domů

6.5. Informační dopis pro informanty prováděného výzkumu

6.6. Scénář rozhovoru

6.7. Přepis rozhovorů

6.1. Projekt diplomové práce

UNIVERZITA KARLOVA V PRAZE

FAKULTA HUMANITNÍCH STUDIÍ

U Kříže 10, 158 00, Praha 5 – Jinonice

Katedra Řízení a supervize v sociálních a zdravotnických organizacích

Projekt diplomové práce

Předběžný název diplomové práce: Příprava dobrovolníků v Domácím hospici Cesta domů

Jméno studující/ho: Jana Matochová

Osobní číslo studenta: 36215485

Rok imatrikulace na katedře: 2008

Vedoucí diplomové práce: Prof. PhDr. RNDr. Helena Haškovcová, Csc.

Praha, leden 2010

Náš život je cesta. Má začátek a má i konec, obojí k cestě patří. Když máme hodně sil a svižně kráčíme životem, umíme být stateční a veselí. Když však na svět přicházíme a když z něj odcházíme, často tolik sil nemáme. Jsme křehcí. Potřebujeme mít nablízku ty, kteří nám rozumějí. (<<http://www.cestadomu.cz/>>, 12.1.2010)

1. Formulace a vstupní diskuse problému

Téma přípravy dobrovolníků v domácím hospici mě zaujalo z osobních i profesních důvodů. Umírání a péči o umírající považuji za stále aktuální a závažné téma, kterému je třeba věnovat přiměřenou pozornost. Z osobní zkušenosti vím, jak obtížné je prožívat vážné onemocnění a následně úmrtí blízkého člověka. Pečovatel se musí nejen vyrovnávat s blížící se ztrátou, ale také hledat svoje místo v procesu péče o umírajícího. Během mého pokusu „doprovázet na této cestě“ mně blízké osoby, jsem se setkala s mnoha obtížemi, a to jak ze strany personálu zdravotnických zařízení, tak z reakcí okolí a konečně také z nedostatečnosti vlastních „kapacit“. Domnívám se, že by bylo pro mne a členy mé rodiny snazší, pokud bychom se setkali s empatickým a v paliativní péči zkušeným člověkem, který by nám v dané situaci pomohl. Nejen z důvodu omezenosti finančních zdrojů, ale také vzhledem k přirozené lidské potřebě smysluplného uplatnění vnímám jako přínosné zapojit do péče o těžce nemocné a umírající též dobrovolníky.

Osobně mám s dobrovolníky dobrou osobní i profesní zkušenost. Jednak jsem jako dobrovolník pracovala v zahraniční komunitě pro osoby s mentálním postižením (Camphill Community Clanabogan, Severní Irsko) a jednak s dobrovolníky spolupracuji ve svém zaměstnání. Pracuji totiž jako ergoterapeutka a opakovaně si uvědomuji, jak důležitá je pro fungování dobrovolníka v organizaci jeho předchozí příprava a následná péče o něj.

Aktuálně mě problematika dobrovolnictví zaujala v souvislosti s domácím hospicem Cesta domů. Dobrovolnický program tohoto hospice neopomíjí právě pečlivou přípravu zájemců o dobrovolnickou pomoc. Přípravný kurz se zde skládá z pěti odborných přednášek, dvou víkendových setkání a stáže v lůžkovém hospici. Celá příprava trvá devět měsíců a úspěšný absolvent obdrží certifikát dobrovolníka. Cena kurzu je symbolická - 500 Kč (pro studenty 300 Kč), ostatní náklady - s výjimkou cestovního na víkendový pobyt a stáž - hradí hospic.

Po ukončení kurzu má absolvent možnost uzavřít s Cestou domů kontrakt o dobrovolné pomoci. Dobrovolník si následně může vybrat, v které části provozu Cesty domů by chtěl svou pomoc realizovat, například v administrativě či v přímé péči o

pacienty. Dobrovolníkům je nabízena pravidelná měsíční skupinová supervize. V případě potřeby také individuální či skupinová supervize mimo hlavní skupinu, s frekvencí dle konkrétní zakázky. Přínos dobrovolníků pro organizaci je pravidelně zdůrazňován na benefičních akcích organizace.

2. Cíl práce

Cílem mé diplomové práce je poukázat na možnost uplatnění dobrovolníků v prostředí domácího hospicu a zvláště pak na důležitost pečlivé přípravy zájemců o dobrovolnickou pomoc v organizacích tohoto typu. V práci budou prezentovány teoretické poznatky z dané oblasti a zkoumán současný stav dobrovolnictví v domácích hospicích v České republice. Výsledky budou srovnány s analogickými zahraničními závěry.

Realizovaný výzkum odhalí potenciál či případné nedostatečnosti přípravného kurzu dobrovolníků v domácím hospici Cesta domů. Výsledky z výzkumu budou formulovány jako doporučení pro realizaci těchto kurzů v následujících letech. Dále mohou být využity také jako podkladový materiál pro realizaci podobných vzdělávacích kurzů v jiných organizacích tohoto typu.

3. Výzkumné metody a techniky

V rámci zpracování praktické části diplomové práce bude proveden kvalitativní výzkum, zpracovaný formou analýzy a interpretace semistrukturovaných rozhovorů s absolventy přípravného kurzu pro zájemce o dobrovolnickou práci v domácím hospici Cesta domů a dále s koordinátorkami dobrovolníků v této organizaci. Rozhovory doplní studium dostupné literatury, elektronických zdrojů a vlastní pozorování.

4. Struktura práce

Pro zpracování diplomové práce volím klasické rozdělení na teoretickou a praktickou část, předpokládaná struktura práce v hrubých rysech:

- a) úvod
- b) teoretická část – dobrovolnictví, příprava dobrovolníků, hospice (lůžkové x domácí/mobilní), možnosti uplatnění dobrovolníků v hospici

- c) praktická část – popis přípravy zájemců o dobrovolnickou práci v domácím hospici Cesta domů, porovnání s obdobnými organizacemi (v České republice a v zahraničí), kvalitativní výzkum
- d) diskuze
- e) závěr, doporučení pro praxi
- f) přílohy

5. Harmonogram

1. Září 2009 – leden 2010
Základní sběr + studium literatury, definování tématu diplomové práce.
2. Leden 2010
Zpracování projektu diplomové práce.
3. Únor – březen 2010
Příprava teoretické části (sběr a zpracování dat).
4. Duben – květen 2010
Realizace praktické části (sběr dat, analýza, zpracování výsledků).
5. Červen 2010
Diskuze a závěr.
6. Červenec 2010
Jazyková a grafická úprava; tisk, svázání.

6. Předběžná bibliografie k tématu

1. Armstrong, M.: *Řízení lidských zdrojů*. Praha: Grada Publishing, 2002.
2. Doyle, D.: *Volunteers in hospice and palliative care*. Oxford - New York: Oxford University Press, 2002.
3. *Fall Volunteer Education Class, November 2001*. Výukový materiál organizace Volunteers for Hospice.
4. Fořtová, I.: *Mobilní hospic*. Nepublikovaná diplomová práce. Praha: FHS UK, 2009.
5. Haškovcová, H.: *Thanatologie*. Praha: Galén, 2000.
6. Heřmanová, B.: *Motivace dobrovolníků pro práci ve zdravotnických zařízeních*. Nepublikovaná diplomová práce. Praha: FHS UK, 2006.
7. Kaucká, T., Ryšavá, Š.: *Bez obav. Manuál pro dobrovolníky Cesty domů*. Praha:

- Hospicové sdružení Cesta domů, 2009.
8. Kopřiva, K.: *Lidský vztah jako součást profese*. Praha: Portál 2006.
  9. Křenková, J.: *Plánování podnikatelské strategie při zavádění domácí hospicové péče (podnikatelský plán)*. Nepublikovaná diplomová práce. Praha: FHS UK, 2005.
  10. Strauss, A., Corbinová, J.: *Základy kvalitativního výzkumu*. Boskovice: Albert 1999.
  11. Svatošová, M.: *Hospice a umění doprovázet*. Praha: Ecce Homo 2003.
  12. Šormová, L., Klégrová, A.: *Dobrovolnictví*. Praha : Vzdělávací institut ochrany dětí, 2006.
  13. Špinka, Š., Špinková, M.: *Standardy domácí paliativní péče*. Praha: Cesta domů, 2004
  14. Tošner, J., Sozanská, O.: *Dobrovolníci a metodika práce s nimi v organizacích*. Praha: Portál, 2006.
  15. Tošner, T. et al.: *Průvodce dobrovolnictvím pro neziskové organizace*. Praha: HESTIA-Národní dobrovolnické centrum, 2003, [online, cit. 12.1. 2010]. Dostupné z: <<http://www.hest.cz/pruvodce.shtml>>.

Vedoucí diplomové práce: Prof. PhDr. RNDr. Helena Haškovcová, Csc.

Podpis:

Vypracovala: Bc. Jana Matochová, 24.10. 2010

Podpis:

6.2. Přehled domácích hospiců v České republice

Přehled kontaktů na poskytovatele domácí hospicové péče v České republice

Domácí hospic "Cesta domů"

Bubenská 3 + Dukelských hrdinů 54
170 00 Praha 7
tel.: 283 850 949, 775 166 863

e-mail: domacihospic@cestadomu.cz,
info@cestadomu.cz
web: www.cestadomu.cz

Mobilní hospic Ondrášek o.p.s. - Ostrava
Horní 288/67
700 30 Ostrava - Dubina
tel.: 596 910 196

e-mail: mhondrasek@seznam.cz
web: www.mhondrasek.cz

Domácí hospic - Oblastní charita Uherské Hradiště

Velehradská třída 247
686 01 Uherské Hradiště
tel.: 572 555 783, 606 641 980

e-mail: hospic.uhradiste@caritas.cz
web: www.uhradiste.caritas.cz

Mobilní hospicové hnutí Vysočina

Žďárská 610
592 31 Nové Město na Moravě
tel.: 566 615 198, 731 679 933

e-mail: hhv@quick.cz
web: www.hhv.cz

Domácí hospicová péče - Oblastní charita Třebíč

L. Pokorného 15
674 01 Třebíč
tel.: 568 408 482,
mob.: 739 389 229, 739 389 138

e-mail: dhp.trebic@caritas.cz
web: www.trebic.charita.cz

Mobilní hospicové hnutí Vysočina

Žižkova 89
586 01 Jihlava
tel.: 731 604 301, 567 210 997

e-mail: jcaha.hhv@seznam.cz
web: www.hhv.cz

Domácí hospicová péče - Žďár nad Sázavou

Strojírenská 4
591 01 Žďár nad Sázavou
tel./fax: 566 631 643, tel.: 739 389 244

e-mail: dhp.zdar@caritas.cz
web: http://zdar.domaci-hospic.cz

Hospicová péče sv. Zdislavy

Burianova 969/8
460 06 Liberec 6
tel.: 604 697 318

e-mail: -
web: www.hospiczdislavy.cz

Mobilní hospic Dobrého pastýře, o.s. TŘI v Benešově

Jana Nohy 1352
256 01 Benešov
tel.: 605 276 114

e-mail: hospic@centrum-cercany.cz
web: www.centrum-cercany.cz/hospic-dobreho-pastyre/mobilni-hospic-dp

Charita Ostrava

Kořenského 17 + Charvátská 8, 700 30
702 00 Ostrava – Vyškovice
tel.: 599 508 504, 733 676 601

e-mail: cho.chos@caritas.cz,
web: www.ostrava.caritas.cz

Mobilní hospic David

Palackého 194
697 01 Kyjov
tel.: -

e-mail: -
web: www.kyjov.caritas.cz

**Mobilní hospicová jednotka Pokojný přístav,
Charita Opava**

Kylešovská 10
746 01 Opava
tel.: 553 623 171, 737 999 979

e-mail: pokojnypristav@charitaopava.cz
web: www.charitaopava.cz

Domácí hospic sv. Alžběty v Brně

Kamenná 36
639 00 Brno
tel.: 543 214 761, 773 499 943

e-mail: dom.hospic@hospicbrno.cz
web: www.hospicbrno.cz

Malejovice – dětský hospic Klíček

Malejovice 22
285 04 Uhlířské Janovice
tel.: 327 544 044, 775 204 109

e-mail: klicek@klicek.org
web: www.klicek.org

Dětský hospic Klíček – Ostrava

Zborovská 8 A
702 00 Ostrava
tel.: 773 204 109

e-mail: -
web: www.klicek.org

Mobilní hospic sv. Jana

Jiráskova 47
664 61 Rajhrad
tel.: 737 220 084

e-mail: dom.pece@dlbsh.cz

web: www.dlbsh.cz

Hospic Štrasburk

Bohnická 12
180 00 Praha 8 - Bohnice
Tel.: 283 853 256

e-mail: hospic.strasburk@email.cz
web: www.hospicstrasburk.cz/

Hospic Citadela - Diakonie CČE

Žerotínova 1421
757 52 Valašské Meziříčí
Tel.: 571 629 084

e-mail: hospic@citadela.cz
web: www.citadela.cz

Sdílení o.s. Telč

U Štěpnického rybníka 321
588 56 Telč
Tel.: 777 574 975

e-mail: os.sdileni@centrum.cz
web: www.os-sdileni.wz.cz

Hospicové občanské sdružení Duha

Centrum domácí hospicové péče
ČSA 1815
508 01 Hořice

e-mail: hospic-horice@seznam.cz
web: www.hospic-horice.cz

Hospic Anežky České

5. května 1170
549 41 Červený Kostelec
tel.: 491 467 030

e-mail: sekretariat@hospic.cz
web: www.hospic.cz

Hospic v Mostě

Svážná ul. 1528
434 00 Most
Tel.: 476 000 166

e-mail: hospic@mostmail.cz
web: www.hospic-most.cz

Rybářské náměstí 662/4
412 01 Litoměřice
Tel.: 416 733 185-7

Hospic sv. Štěpána

e-mail: info@hospiclitomerice.cz
web: www.hospiclitomerice.cz

Zpracováno ke dni 14.5. 2011, dle:

- Domácí (mobilní) hospice
(<http://www.osobniasistence.cz/tema=3&article=6#domhosp>)
- podklady APHPP (výroční zpráva, leták....), webové stránky
- "Hospic do kapsy" – Marková, Alžběta¹

---

¹ Marková, A.: *Hospic do kapsy*. Praha: Cesta domů, 2009.

6.3. Dotazník pro zájemce o dobrovolnickou práci v Cestě domů

Dobrovolník Domácího hospice CESTA DOMŮ

Jméno a příjmení:	
Adresa:	
Kontaktní telefon:	E-mail:
Datum narození:	Stav:
Děti (jejich věk):	
Povolání:	Vyznání:
Zájmy:	
Jak jste se o Cestě domů dozvěděl?	
Proč se chcete stát dobrovolníkem právě v Cestě domů?	
Máte již nějaké zkušenosti s dobrovolnickou prací?	
V jaké organizaci a jak dlouho?	
Co očekáváte od své dobrovolnické práce v hospici?	
Máte zkušenost s úmrtím někoho v rodině nebo ve svém okolí? Pokud ano, jak je to dlouho?	
Máte nějaké zdravotní omezení nebo alergie?	
Jste kuřák? Pokud ne, vadí Vám pobyt ve společnosti kuřáka?	

Vzhledem k tomu, že každý zájemce o dobrovolnickou práci v Cestě domů prochází ročním školením, jsou následující otázky pouze orientační a v případě, že nechcete nebo nevíte, jak na

následující otázky odpovědět, tak na ně odpovídat nemusíte a po zakončení Vašeho dobrovolnického cyklu se k nim vrátíte při závěrečném rozhovoru s koordinátorem dobrovolníků.

Činnost pro Cestu domů:	Činnost u nemocného:
☐ Doprava ošetrovatelských pomůcek	☐ Přítomnost u nemocného
☐ Doprava vlastním autem	☐ Přítomnost v noci
☐ Spolupráce při benefičních akcích	☐ Nákupy, obstarávky
☐ Kancelářská a telefonní služba	☐ Vycházky s nemocnými
☐ Práce s veřejností	☐ Úřední pochůzky
☐ Úřední pochůzky	☐ Pomoc při jídle
☐ Redakční práce	☐ Ohřívání jídla a příprava menších pokrmů
☐ Práce na počítači	☐ Péče o domácí zvířata
☐ Jiné:	☐ Jiné:

Dobrovolnickou službu mohou vykonávat:

	pondělí	úterý	středa	čtvrtek	pátek	sobota	neděle
dopoledne							
odpoledne							
večer							
noc							

Do políček vyplňte prosím čas např. 10-12, 16-20 apod.

Datum:.....

Podpis:.....

Všechny údaje uvedené v dotazníku jsou pouze pro potřeby práce s dobrovolníky v Cestě domů a jsou důvěrné a podle toho je s těmito informacemi nakládáno.

6.4. Certifikát dobrovolníka po absolvování kurzu v Cestě domů

CESTA

DOMŮ

C E R T I F I K Á T

absolvovala v roce 2010/2011

*kurz odborných seminářů
a víkendových výcviků
pro dobrovolníka Domácího hospice Cesta domů*

Semináře byly zaměřeny na:

- motivaci dobrovolníka v domácím hospici a reflexi jeho zkušenosti se smrtí
- možnosti paliativní péče o umírajícího a jeho rodinu v domácím prostředí (základní modelové situace, možné přístupy a možnosti péče o klienta a rodinu z pohledu paliativní péče)
- téma osobních hranic a péče o sebe v rámci dobrovolnické práce
- základní ošetřování a komunikaci s rodinou a umírajícím (+ názorný minikurs)

Za Hospicové občanské sdružení Cesta domů

v Praze dne

Martina Špinková, ředitelka

Tereza Kaucká, koordinátorka dobrovolníků

6.5. Informační dopis pro informanty prováděného výzkumu

Dobrý den,

jmenuji se Jana Matochová a jsem studentkou posledního ročníků oboru Řízení a supervize zdravotnických a sociálních zařízení. Kontakt na Vás jsem dostala od Terezy Kaucké z důvodu možné pomoci při zpracování mé diplomové práce. Téma mé práce je příprava dobrovolníků v domácím hospici Cesta domů. Chtěla bych Vás požádat o rozhovor zaměřený na téma Vaší osobní zkušenosti s přípravným kurzem pro dobrovolníky Cesty domů. Rozhovor by neměl trvat déle než hodinu (spíše předpokládám kratší dobu), musím jej náhrát a jeho přepsaný text (veškeré Vaše osobní údaje budou anonymizovány) bude následně součástí mé diplomové práce.

Pokud s rozhovorem souhlasíte, ráda bych se domluvila na termínu a místě setkání. Mé časové možnosti jsou: po-st odpoledne po 16:00, čt-pá celý den, ohledně místa setkání se nemám problém přizpůsobit, prosím pouze o tišší prostředí, aby byla nahrávka rozhovoru lépe srozumitelná. Osobně mohu nabídnout prostory v mém zaměstnání IC Zahrada (www.iczahrada.cz) na Žižkově (blízko zástávky Biskupcova).

Předem děkuji za Vaši odpověď!

S pozdravem Jana Matochová

6.6. Scénář rozhovoru

1. Jméno, věk, povolání, bydliště
2. Jak dlouho již jste po absolvování přípravného kurzu?
3. Co Vás vedlo k rozhodnutí stát se dobrovolníkem?
4. Proč jste si vybral zrovna hospic?
5. Proč zrovna domácí hospic Cesta domů?
6. Jak proběhl Váš první kontakt s Cestou domů?
7. Jakým činnostem se jako dobrovolník v Cestě domů věnujete?
8. Od koho jste se dozvěděl o nutnosti absolvovat přípravný kurz?
9. Jaký byl Váš názor na tento kurz před jeho absolvováním?
10. Změnil se po jeho absolvování?
11. Co hodnotíte z celé přípravy nejpřínosnější pro Vaši osobu?
12. Jak hodnotíte délku kurzu?
  - Preferoval byste kratší časový úsek? Nebo naopak delší? Nebo je délka přiměřená?
13. Jaký je Váš názor na obsahovou náplň kurzu? (témata přednášek a zaměření praktické výuky)
  - Které z témat přednášek považujete pro činnost dobrovolníka v Cestě domů za nejdůležitější?
  - Je v přípravném kurzu dle Vašeho názoru dostatek prostoru pro praktickou výuku?
  - Jak hodnotíte praktickou stáž v lůžkovém hospicu?
  - Jak hodnotíte víkendové výcviky? Pozitivně, neutrálně negativně?
  - Považujete víkendové výcviky za nutnou součást kurzu?
  - Ovlivnil osobní rozhovor s koordinátorem dobrovolníků Váš pohled na dobrovolnictví v Cestě domů?
  - Využil jste poznatky/zkušenosti získané během kurzu při dobrovolnické činnosti pro Cestu domů? Nebo jinak – v osobním životě nebo například profesním životě?
  - Máte nějaké připomínky nebo návrhy na změnu tohoto kurzu?
14. Měl kurz také důležitou rovinu společenskou ? Např.: příležitost pro navázání přátelství?

15. Ovlivnilo Vaše rozhodnutí kurz absolvovat možnost získání závěrečného certifikátu dobrovolníka?

16. Ovlivnila Vaše rozhodnutí kurz absolvovat výše vstupních poplatků?

- Byl byste ochotný a schopný zaplatit i vyšší částku?

17. Je ještě něco, co byste chtěl/a k tématu přípravného kurzu dobrovolníků v Cestě domů dodat?

6.7. Přepis rozhovorů

Vzhledem k velkému rozsahu přepsaných rozhovorů uvádím v této kapitole pouze dva z provedených sedmi přepisů, zbývající jsou k dispozici k nahlédnutí u autorky práce.

6.7.1. Rozhovor s informantkou Lucíí

Základní informace o nahrávání

- **místo:** Praha
  - **datum:** 21.5. 2010
  - **čas:** 14:30 - 14:54
  - **informant:** Lucie (anonymizováno jméno a věk)
  - **tazatel:** Bc. Jana Matochová
-

Použité transkripční značky:

- = okamžité navázání na repliku partnera
- kolem zdůraznění slabiky, slova
- ((smích)) komentář přepisovatele
- (.) krátká pauza
- (..) delší pauza
- (...) dlouhá pauza
- ZÍTRA proneseno zvýšeným hlasem
- /nikdo/ proneseno tichým hlasem
- <všechny> souběžně
- ko- nedokončení slova
- ? vysoké stoupnutí hlasu
- , mírné klesnutí hlasu
- . klesnutí hlasu

Tazatel: Tak mám puštěné nahrávání. Na úvod bych se Vás jen zeptala, jestli chcete zopakovat téma tohoto rozhovoru, čeho se má týkat nebo jestli to bylo z toho e-mailu dostačující.

Lucie: No, tak asi předpokládám nějaké motivace k (..) práci. Teď nevím, jak je přímo zaměřená ta Vaše práce, jestli jako přímo na dobrovolnictví nebo na Cestu domů.

Tazatel: = No, no je to tak. Je to ještě maličko užší. Ta moje diplomová práce by se měla týkat přímo toho přípravného kurzu dobrovolníků.

Lucie: /Hm./

Tazatel: A já se budu celkově zamýšlet také nad tím, jak to funguje i v jiných hospicích. A právě proto, že mě zaujal ten přípravný kurz v Cestě domů, že mi přijde hodně propracovaný. By mě zajímaly osobní zkušenosti lidí, kteří tím kurzem prošli, co by mi k tomu mohli říct.

Lucie: Hm.

Tazatel: Takže kolem toho se budu celou dobu nějak točit. A úplně na začátek bych Vás jenom stručně požádala o základní informace o Vás. Jméno vím, Lucie. Jestli můžu věk, Vás požádat?

Lucie: Věk xxxxx.

Tazatel: Děkuju. A jaké je Vaše povolání?

Lucie: (.) Tak, já jsem původně studovala psychologii, a (.) v současnosti nedostudovala, takže mám střední školu a pracuju jako administrativní pracovník.

Tazatel: Děkuju Vám. A teď ještě jenom bydliště, odkud jste? Stačí jen město, <jestli>.....

Lucie: <Praha.>

Tazatel: = Praha. Děkuju. První na co bych se Vás zeptala je, jak dlouho už to je, co jste ten přípravný kurz absolvovala?

Lucie: Dva, (.) dva roky.

Tazatel: Už jsou to dva roky a (.) co Vás vlastně vedlo k tomu rozhodnutí tím dobrovolníkem se stát?

Lucie: No, (..) jednak (.) to, že to ještě v té době souviselo s mým studiem.

Tazatel: Ehm.

Lucie: A (..) potom (..), že jsem vlastně měla čas, který jsem chtěla nějak (..) účelně vyplnit.

Tazatel: Jo a proč to byl zrovna hospic? Jestli to jde říct. Nebo jestli to byla náhoda?

Lucie: Ehm (...) byla to náhoda, že jsem se o tom dozvěděla od kamarádky, ale svým způsobem jsem k tomu směřovala, protože jsem vždycky měla (..). Takhle já jsem původně myslela jako o starý lidi a tohle byla tak kombinace všeho možnýho. Prostě jako ideální kombinace mi to přišlo. A hlavně, že tam byl ten přípravný kurz, takže jsem se nevrhala do ničeho po hlavě.

Tazatel: Jo, takže to byla pro Vás taková jistota?

Lucie: Hm, hm. Svým způsobem ano, ono to bylo ze začátku, já jsem si říkala: roční kurz, jé to bude dlouhý a tohle.

Tazatel: /Hm./

Lucie: Ale určitě je to užitečný, člověk má čas si rozmyslet, jestli je to pro něj vhodný, protože zrovna ta oblast těch hospiců je taková asi náročnější než si člověk dokáže představit.

Tazatel: Aha.

Lucie: Takže tak, no.

Tazatel: A v tu dobu vlastně, ještě taková otázka, proč to byla zrovna Cesta domů? Protože i v Praze to není to jediný hospic. Jestli to zase byla náhoda a nebo?

Lucie: No (.) náhoda, tak asi náhoda.

Tazatel: Ehm, a Vy jste narazila na webové stránky nebo <Cesta> -

Lucie: <Mě to >, mě to (..) vlastně, protože jsem něco sháněla a tak jsem taky koukala a kamarádka mi dala jakoby pár věcí a ta Cesta domů mě z toho zaujala nejvíc.

Tazatel: Ehm, ehm.

Lucie: Určitě ne webovky, protože v tu dobu jsem nebyl aktivní uživatel internetu. ((smích))

Tazatel: ((smích)) A jak proběhl potom Váš první kontakt s Cestou domů?

Lucie: (..) Já jsem tam volala (..) volala (.) no, a pak jsem se tam přišla, pak jsem se tam přišla domluvit, představit a vůbec se dozvědět, co to obnáší a tak podobně. A bylo to strašně super. Mě se to líbilo.

Tazatel: Hm.

Lucie: Určitě bylo to příjemný. (.) Jednak i to prostředí a i ta náplň vypadala hodně zajímavě.

Tazatel: Ehm. (.) A můžu se zeptat, jestli si ještě vzpomenete, kdo byl ten, s kým jste tam tehdy poprvé mluvila? Stačí mi pozice. Nemusí to být jméno.

Lucie: No (..), já si tu slečnu pamatuju, ale už jsem ji dlouho neviděla, takže nevím jméno...Pozice? V tu dobu (.) určitě to nebyla koordinátorka dobrovolníků. Spíš (..) no (..) účastnila se s námi taky toho kurzu, ale nevím.

Tazatel: Možná nějaká dobrovolnice, ale těžko říct?

Lucie: Spíš ne, (.) ale nevím.

Tazatel: Hm.

Lucie: Určitě to byl někdo tam z Cesty domů.

Tazatel: Hm, (.) jo, nevádí vůbec. Zeptám se, Vy jste přece jen takovej zkušeněj dobrovolník. Dva roky.

Lucie: No? ((smích)) Jo.

Tazatel: Jo. ((smích)) Čemu se jako dobrovolník v Cestě domů věnujete?

Lucie: (..) Tak (.) Jsem v rodinách, to bylo nejlepší, bych řekla. Jinak jsem párkrát dělala takový ty pomocný práce, jako že jsme měli třeba ten ples. Tak jsem pomáhala na plese.

Tazatel: Ehm.

Lucie: Ale pokud to jde, tak určitě mě nejvíc bavily ty rodiny.

Tazatel: To znamená doprovázení rodin, které pečují o umírajícího.

Lucie: /Určitě./

Tazatel: (.) Už jsme tady zmiňovaly ten přípravný kurz. O něm jste se dozvěděla už z toho letáčku nebo <až potom>?

Lucie: <Ne>, z toho letáčku ne, až při tom osobním.

Tazatel: Hm.

Lucie: Já jsem vlastně ani letáček neměla, já jsem tam zavolala a přišla, netušíc do čeho jdu.

Tazatel: Hm.

Lucie: Nebo já jsem se prostě předtím moc neinformovala, jsem se do toho vrhla. Jako jo, určitě, takže až z toho rozhovoru.

Tazatel: Jo, jo, perfektní. Vy jste říkala, že Vás to vlastně zaujalo, že jste si říkala – já, to je dlouhý, deset měsíců, ale že to zase byla ta jistota. To bylo, ale než jste to absolvovala. Změnil se ten pocit z toho kurzu nebo Váš názor potom, co jste ho absolvovala?

Lucie: No, určitě, no určitě (..) určitě hodně jsem si říkala, že to je důležitý. Ono samozřejmě to nedokáže člověka připravit na tu situaci a já vzhledem k tomu, že jsem taková stydlivá a bojácná, tak to pro mě byla fakt taková ta berlička. A (..) bylo to super, že se člověk seznámil s těma ostatníma lidma, že nabere ty zkušenosti. Hodně dobře udělaný a (.) hodně to vytříbí ty dobrovolníky, který do toho opravdu chtěj jít a jenom takový ty „jo, hele“ a (.) a pak nic.

Tazatel: Hm, to znamená, že když Vás tak poslouchám, tak to rekapitulujete jako pozitivní?

Lucie: = Určitě.

Tazatel: Ten názor je jednoznačně pozitivní.

Lucie: = Jo, jo, to určitě.

Tazatel: A co se týká té délky, když Vám to na začátku přišlo – já, deset měsíců.

Lucie: Hm, hm.

Tazatel: Máte teď pocit, že by to mělo být delší, kratší nebo je to tak akorát?

Lucie: Ehm, no, já si myslím, že to je tak (.) tak akorát. Možná, že (.) no, kratší by to

mohlo být. A s tím, že by byli častější ty setkání.

Tazatel: Hm.

Lucie: Teď to bylo jednou měsíčně, ale (.) jinak jako, co se týče počtu těch setkání a ze začátku přednášek. To si myslím, že je optimální.

Tazatel: = /Přiměřený/, Super. A jde ještě zpětně říct – možná, že ne, je to taková zvědavá otázka – říct, co pro Vás konkrétně bylo....jak to říct....nejpřínosnější z celé té přípravy?

Lucie: Hm (...) nejprínosnější. Ale jo, asi fakt jako, že jsem se tam seznámili navzájem.

Tazatel: Hm, hm.

Lucie: A že když jsem pak šla do té rodiny, po tom absolvování toho kurzu, tak kdyby byl nějaký problém, takže vím, že mám volat tam a tam. A že jsem prostě věděla, komu budu volat. Takže jsem byla taková (...) Jako, že jsem těm lidem důvěřovala, že jsem aspoň věděla, o koho jde.

Tazatel: Jo, a komu myslíte volat? Jiným dobrovolníkům <nebo personálu?>

Lucie: <Ne, ne, ne>, personálu spíš.

Tazatel: Ehm, takže to znamená, že velkej význam mělo to, že jste se vlastně mohli seznámit se zaměstnanci Cesty domů?

Lucie: Ehm.

Tazatel: /Jo, super./ (.) Když se třeba ještě zamyslíme přímo nad tím kurzem. Nad jeho obsahovou náplní. Vezmu třeba ty přednášky, je.... jaký téma Vás nejvíce zajímalo?

Lucie: Hm (..)

Tazatel: Nebo který jakoby potře-....nebo vemme to k tomu dobrovolníkovi. Který téma bylo pro dobrovolníky nejdůležitější v Cestě domů?

Lucie: Já si myslím, že určitě a byl to (.) nácvik práce s těma pomůckama.

Tazatel: Ehm, ehm.

Lucie: S tím, že nám třeba ukazovali i ty základní věci, jak přebalit, jak složit a rozmontovat postel, tak to určitě bylo nejprínosnější. A myslím si, že i pro víc lidí, protože někdo si to třeba i zopakoval a my jsme si to pak na supervizi vyžádali speciálně, aby nám ještě ukázali to a tamto.

Tazatel: Jo, jo k těm pomůckám.

Lucie: = Takže to je taková ta praktická věc, kterou je dobré umět.

Tazatel: Hm, hm. Jinak, co se týká těch přednášek nebo zaměření té praktické výuky, jestli to tak lze říct, třeba na těch víkendech nebo v tom hospici potom na té stáži. K tomu zaměření, máte nějaké nápady, návrhy, připomínky?

Lucie: Asi ani ne, jako já jsem ten hospic. Jak říkám, já jsem hrozně bojácnej člověk, takže jsem se bála, jestli to zvládnou, co mě tam čeká, a jak to bude probíhat. A (.) jo, bylo to pěkný, ale připomínky? Teď mě nic nenapadá.

Tazatel: To vůbec nevadí. ((smích)) Ale já zkusím ještě trochu zašourat. Jestli třeba když si vezmeme tu praktickou výuku.

Lucie: Hm

Tazatel: Jestli Vám přijde, že je jí věnován dostatek času?

Lucie: Hm (..) Určitě by to sneslo víc, ale to asi jako všechno (..) hm (...). No, na to, aby to toho dobrovolníka připravilo, tak na to by to bylo určitě potřeba víc, ale dokud si to nevyzkouší, tak stejně se to ani z té (.) praktický výuky nenaučí. Takže si myslím, že asi to je vyvážený dobře.

Tazatel: Ehm, ehm.

Lucie: Říkám, že kdybych počítala za sebe, tak určitě víc. Ale to bych takhle mohla strávit klidně deset let a nedostat se to té rodiny. (.) Proto, aby člověk věděl aspoň trochu, jak postupovat, tak proto je to (..)

Tazatel: Ehm, ehm, dostatečné?

Lucie: = Optimální.

Tazatel: A co ta stáž v lůžkovém hospici? Jak ji hodnotíte?

Lucie: (..) Jo, bylo to fajn, ale určitě jde o to s kým konkrétně z personálu se setkáte, protože nás tam bylo víc a byli jsme tam tři v tu dobu z Cesty domů a (.) ty dvě holčiny se mnou byli na prvním patře a já jsem byla v přízemí. A ony říkaly, že jsou úplně hotový, protože tam zrovna měly málo toho personálu.

Tazatel: Hm.

Lucie: Takže tam fakt dělaly úplně všechno, no krmily a nestíhaly. A já jsem byla tam dole, kde to bylo celkem fakt v klidu. Že jsem spíš nevěděla co...jak se do něčeho, tak jako moc nehrnu, tak jsem nevěděla, jestli se jako přidat nebo (.) jestli se mám zeptat. A to byl ten první den, kdy jsem byla fakt hrozně nejistá, co bych tam měla, tak mi pak řekli, ať jdu s paní na procházku, tak jsem šla s paní na procházku. JO, dobrý. A ten druhý den se změnil personál a ty mi rovnou říkali, tak si to zkus nebo my Ti to ukážeme a to se dělá tak a tohle dělám proto (.) Takže to bylo mnohem lepší a jasnější. Takže asi fakt hodně záleží fakt na tom, kdo tam bude.

Tazatel: Ehm, ehm, (.) že to může být hodně přínosný nebo taky o něco míň?

Lucie: Ehm, a spíš říkám ten první den to pro mě bylo takový stresující, že jsem nevěděla, jak můžu, co, ke komu

Tazatel: = Jo, jo.

Lucie: A pak ten druhý den to už bylo, že bych tam klidně jako zůstala ((smích))

Tazatel: Že Vás to takhle lákalo zůstat ((smích)) Super. Co se týká potom ty praktický výuky další, těch víkendových výcviků. Ty hodnotíte pozitivně, neutrálně, negativně?

Lucie: (...) Pozitivně.

Tazatel: Pozitivně.

Lucie: Všechno hodnotím pozitivně.

Tazatel: ((smích))

Lucie: Ne, no ((smích))

Tazatel: Pozitivně laděný člověk. ((smích))

Lucie: Jo, určitě to (.) bylo přínosný i s tím, že jsem se tam všichni poznali, jak tam byli ti dobrovolníci spolu, tak si i člověk ujasnil tu svou motivaci, jako proč to chci dělat a jestli je to fakt to pravý. Tam to bylo hlavně proto, že nám tam promítali i film a pak jsme tam dělali takový ty /společenský cvičení/.

Tazatel: Ehm.

Lucie: Ale těch víkendů by mohlo bejt víc, možná na úkor těch přednášek. Nevím, no (.) ta praktická část je vždycky lepší.

Tazatel: Ehm, ehm a uměla byste říct, jestli je to podle Vašeho názoru nezbytná součást toho kurzu?

Lucie: Určitě.

Tazatel: Jo?

Lucie: Minimálně ty pomůcky a

Tazatel: = Ty jste se učili na tom víkendu?

Lucie: Ne, ty jsme se učili pak extra, a určitě ten hospic, ta stáž. (.) Ale asi si z toho člověk odnese víc, protože přednáška. Z přednášky si můžu dělat poznámky, ale ty přednášky jsou na začátku, takže pak se můžu k těm poznámky vrátit, ale přece jen těch deset měsíců je dlouhá doba. Takže ty už jsou takový, (.) mi přijde, že by mohly být kratší.

Tazatel: Jo, takže jde třeba říct, že jako nejpřínosnější z toho kurzu Vám přišla ta stáž, ty pomůcky – ty jste zmiňovala, pak ta stáž a ty víkendy, jak to bylo intenzivní?

Lucie: Jo, určitě.

Tazatel: A pak jsem koukala do těch papírů, co všechno je součástí toho přípravného kurzu a vyčetla jsem tam rozhovor s koordinátorem dobrovolníků a napadlo mě, jestli to nějakým způsobem ov- (.) Proběhlo to? ((smích))

Lucie: JO, určitě.

Tazatel: Vy jste tak vyvalila oči.((smích)) Určitě proběhlo, ovlivnilo to nějak Vaše rozhodnutí, zda být dobrovolníkem a třeba jaké aktivity si jako dobrovolník vybrat v Cestě domů?

Lucie: (.) Neovlivnilo, protože to si myslím, že si každý ujasnil už během toho kurzu. Vlastně jsme tam byli nebo nám tam bylo předvedeno všechno, od peněz, přispívání nebo když jsem končila se školou, tak jsem Cestě domů dávala spoustu knížek.

Tazatel: Jo.

Lucie: Což je vlastně taky jako jedna z těch forem, ale ten rozhovor s koordinátorem. To bylo spíš, aby se Cesta domů dozvěděla, jak jsme se nakonec rozhodli. Určitě to nebylo tlačení do něčeho, co by člověk nechtěl, spíš aby tak jako věděli, jaký typ práce nám nabízet nebo kdy se ozvat.

Tazatel: Ehm, ehm.

Lucie: Jo a jak jsem říkala, že bych chtěla do rodin, tak když jsem tam šla poprvý, tak mi určitě Tereška /jako koordinátor/ vybrala krátkou a nenáročnou jakoby tu službu, aby když jdu poprvý. Takže asi spíš tohle bylo pro tu Cestu domů důležitý.

Tazatel: Takže oni si tak mohli zmapovat ty svoje dobrovolníky. (..) Co se týká potom tý samotný služby. Vy jste mi říkala, že byla hrozně důležitá ta přednáška ohledně používání pomůcek a všeho. To předpokládám, že jste pak (.) při té práci využila konkrétně ?

Lucie: No, jako trošku, (.) jo, (..) využila, určitě využila. Protože jsme s paní chodili na záchod a (.) tohleto, ale já jsem věděla (.), .kdyby se tam něco porouchalo, tak aspoň zhruba vím.

Tazatel: Ehm.

Lucie: Já jsem (..) stejně on to člověk zapomíná, když to nepoužívá, ale že jsem se nebála třeba dát tu mísu nebo tak, protože jsem na to už někdy, jsem si na to šáhla. Jak to jako vypadá.

Tazatel: = Jo, jo. Jde to říct taky o něčem jiným z toho kurzu konkrétně, o čem řeknete, to jsem se tam naučila, to jsem si tam vyzkoušela a to jsem potom při té práci fakt využila. Nebo jinde třeba v osobním životě, (.) nevím, jestli i v tom pracovním, v té administrativě to je asi trošku vzdálený.

Lucie: (...)

Tazatel: Možná to je moc široká otázka, tak mě zastavte.

Lucie: Přemejšlím (...) Ted'kon mě jako konkrétně nic z těch přednášek z toho přípravného kurzu, (..) to fakt nevím, a protože já jsem začala aktivně chodit do těch rodin, až tak (.) nevím, půl roku po absolvování toho kurzu. Já jsem měla takovou dlouhou pauzu, ale spíš v tomhle směru mě hodně pomáhá supervize než ten přípravný kurz.

Tazatel: To znamená pak ta péče o ty dobrovolníky, kterou cesta domů nabízí?

Lucie: Ano

Tazatel: Máte nějaké připomínky nebo návrhy k tomu kurzu jako obecně? Co Vás napadá? (..) Cokoliv, může to být, že měla být hezčí místnost nebo měkčí židle nebo jako k tomu obsahu? Je to úplně na Vás.

Lucie: Spíš k té organizaci mě teď napadá, že na poslední supervizi, kde jsem teď byla. Se řešilo, že tentokrát se ten víkend neudělá mimo na nějakém statku, ale bude to v prostorách Cesty domů tady v Praze, v těch Holešovicích. Tak (..) jsem tak uvažovala, jestli je to lepší nebo horší.

Tazatel: Ehm.

Lucie: Myslím si, že organizačně je to asi jednodušší určitě.

Tazatel: Ehm, ehm.

Lucie: Ale, ale (..) ale myslím si, že to nebude tak intenzivní.

Tazatel: Jo, jo, jo.

Lucie: Že přece jen ty lidi půjdou zase domů. My jsme jeden ten víkend tak měli taky a určitě, určitě to na tom statku bylo intenzivnější.

Tazatel: Ehm.

Lucie: Ale každý to samozřejmě může cítit jinak. Takhle si to myslím já, tak jsem o tom přemýšlela.

Tazatel: Jo, jo. To je zajímavý, za to děkuju. Ještě k takovejším těm praktickejším věcem, který s tím kurzem souvisí. Každý kdo tím kurzem projde získá na závěrečný certifikát dobrovolníka, jo? Měl tenhle fakt vliv na Vaše prvotní rozhodnutí, jdu zrovna do tohohle přípravného kurzu?

Lucie: (..)

Tazatel: Budu tady pomáhat?

Lucie: Jo, tak asi jo (..) Protože v té době jsem ještě kalkulovala s tou školou. Tak jsem si říkala, že budu mít nějakou praxi, takže to byl taky jeden z motivů.

Tazatel: Ehm, ehm, myslím, že to je naprosto legální motiv. ((smích))

Lucie: ((smích)) No, tak tohle jo (...) asi.

Tazatel: A měla nějaký vliv, zase na to, zda se toho kurzu zúčastnit, výše vstupních poplatků?

Lucie: Ne.

Tazatel: Ne. (..) Nevím, jak to bylo před těma dvěma lety, ale teď je to pět set korun pro

pracující a tři sta pro studenty. Byla byste tehdy schopná a ochotná zaplatit i vyšší částku?

Lucie: No, tak těch pět set korun (.) určitě, ale o tomhle jsem fakt neuvažovala. Já myslím, že jo, určitě jo.

Tazatel: Jo. Vy jste tehdy byla vlastně student, takže vy jste platila to snížený. (..) No, to je asi z mé strany – já jsem tady měla takový tahák, na který jsem Vás ani na začátku neupozornila (.)

Lucie: ((smích))

Tazatel: Z mé strany je to všechno. Ještě je tu poslední prostor pro Vás, jestli je tu ještě cokoli, co Vás během toho rozhovoru k tomu tématu přípravného kurzu v Cestě domů napadlo a chtěla byste to říct.

Lucie: No (..) asi, že tenhle přípravný kurz by mělo pořádat víc dobrovolnické organizací.

Tazatel: Ehm.

Lucie: Ať už se starají o mentálně postižené, o děti, o kohokoli, protože je určitě dobré vědět něco o té problematice dopředu, i když si to člověk může najít sám, ale tak ne všichni jsou takhle aktivní, ale je fakt, že si to vyjasní. Můžu, mám na to, nemám na to.

Tazatel: Ehm.

Lucie: Jako ví trošku líp, do čeho jde.

Tazatel: Tak já Vám moc děkuji.

6.7.2. Rozhovor s informantem Pavlem

Základní informace o nahrávání

- **místo:** Praha
  - **datum:** 24.5. 2010
  - **čas:** 16:20 - 16:43
  - **informant:** Pavel (anonymizováno jméno, věk, bydliště, zaměstnání)
  - **tazatel:** Bc. Jana Matochová
-

Použité transkripční značky:

= okamžité navázání na repliku partnera

kolem zdůraznění slabiky, slova

((smích)) komentář přepisovatele

(.) krátká pauza

(..) delší pauza

(...) dlouhá pauza

ZÍTRA proneseno zvýšeným hlasem

/nikdo/ proneseno tichým hlasem

<všechny> souběžně

ko- nedokončení slova
? vysoké stoupaní hlasu
, mírné klesnutí hlasu
. klesnutí hlasu

Tazatel: Tak už to nahrávání běží, ještě to otočím mikrofonem směrem k nám. (.) Já se zeptám pane Pavel, na úvod, jestli z toho e-mailu bylo dost jasný, čeho se bude ten rozhovor týkat, nebo jestli to mám radši zopakovat?

Pavel: No, asi to radši zopakujte.

Tazatel: Ehm, je to teda rozhovor, který bude přílohou mé diplomové práce. Ta diplomová práce je zaměřená na téma dobrovolníků v domácím hospici a úplně ještě jako úžeji (.) nebo na co se chci nejvíc zaměřit je přípravný kurz, který Cesta domů, jako jeden z domácích hospiců, organizuje pro své dobrovolníky. (.) Takže vzhledem k tomu tématu mi přišlo zajímavý, promluvit s lidma, který tím přípravným kurzem prošli, aby mi řekli svoje zkušenosti, svůj názor, potom co to absolvovali těch deset měsíců, což je poměrně dlouhá doba, tak co si o tom myslí, jo?

Pavel: Ehm.

Tazatel: Já tady budu mít takovej tahák, tak jen abyste věděl, proč pořád koukám do toho papíru. Úplně na úvod bych vás vlastně poprosila, přestože to budu mít v té diplomové práci anonymizované, ale abych do statistiky věděla, s kým jsem mluvila, tak jestli byste mi mohl říct svůj, věk, povolání a kde bydlíte?

Pavel: No, takže je mi xxx a povoláním jsem xxx ((nelékařská zdravotnická profese)) a v současné době bydlím v XXX.

Tazatel: Hm, děkuju. A teďka už bych se v tom rozhovoru soustředila víc na ten přípravný kurz, zeptám se, jak dlouho už to je, co jste ten přípravný kurz u Cesty domů absolvoval? (.) Stačí přibližně. Vidím ten vyděšený pohled. ((smích))

Pavel: No, dva nebo tři roky.

Tazatel: Dva nebo tři roky. Co Vás vedlo k rozhodnutí stát se dobrovolníkem? (...) Jestli to jde říct, (.) jestli ne, tak.

Pavel: Nevím, to je trošku složitá otázka, ale když to mám říct zjednodušeně, tak určitý pocit dluhu vůči společnosti, který bych měl splatit.

Tazatel: Ehm.

Pavel: Jelikož jsem měl nějaký úraz a začal jsem o tom přemýšlet, že to té společnosti dlužím, za ten zárok a návrat k normálnímu stavu.

Tazatel: A jde říct proč jste si vybral zrovna hospic?

Pavel: Přišlo mi to jako taková šikovná shoda náhod, že zrovna když jsem o něčem takovém uvažoval a v tu chvíli se mi dostal do rukou nějaký článek v novinách, načež jsem

si ho přečetl a bylo to jako nějaké znamení nebo náhoda.

Tazatel: Jo, určitě. Ten článek byl přímo o Cestě domů?

Pavel: Ano.

Tazatel: Přímo o Cestě domů, takže vy jste narazil hnedka na tenhle, na tenhle hospic, jo?

Pavel: Ehm.

Tazatel: Jaký byl potom první kontakt s Cestou domů? Vy jste na základě toho článku zavolał nebo jste se podíval na (.) internet?

Pavel: Bylo tam telefonní číslo, takže jsem volal.

Tazatel: Hm.

Pavel: Volal na to telefonní číslo a mluvil jsem s koordinátor- koordinátorkou.

Tazatel: A s ní jste si potom domluvil schůzku?

Pavel: Domluvil schůzku, takový osobnější pohovor a potom jsem byl zařazen jako čekatel právě, protože jsem víceméně prošvihnul termín, to bývá vždycky otvíraný někdy, teď to nevím z hlavy v září nebo v říjnu.

Tazatel: Ehm. Tak nějak.

Pavel: No, no, no, a já jsem se na ní obrátil až po uzávěrce a tak jsem tam byl v podstatě deset skoro jedenáct měsíců čekal až budu zařazen kurzu, tak jsem byl takový pozorovatel.

Tazatel: Ehm, a o existenci toho kurzu jste se dozvěděl na té první schůzce? Jo?

Pavel: Hm, od koordinátorky, (.) už při tom prvním telefonickém kontaktu.

Tazatel: Už při tom telefonickém kontaktu. Hm, (.) a co jste si o tom myslel, když Vám to řekli, že než budete moct bejt dobrovolníkem, že budete muset absolvovat takovej kurz. Jak to na Vás působilo?

Pavel: Jako naprosto přirozená záležitost.

Tazatel: Hm.

Pavel: Jednak teda (.) bych řekl, že primární tam jsou v podstatě dvě věci, jednak teda odfiltrvat takový, jak bych vyjádřil, magory, teda lidi, kteří to sami se sebou nemají moc v pořádku a potřebují spíš sami pomoc, nikoli aby mohli rozdávat sami pomoc no a potom teda získat nějaké praktické a teoretické dovednosti a zkušenosti pro tu práci.

Tazatel: Hm, změnil se nějak ten Váš názor po absolvování toho kurzu? Nebo jste si ověřil, že to splnilo tyhle účely?

Pavel: No, jako naplnilo to moje očekávání v tomhle tom smyslu.

Tazatel: Ehm, ehm. (.) Super. (.) Co hodnotíte z celého toho přípravného kurzu přímo pro Vás jako nejdůležitější nebo nejprínosnější?

Pavel: No, nejspíš tak kromě teda první podmínky, že teda jsem prošel sítem jako relativně duševně normální člověk.

Tazatel: ((smích))

Pavel: Tak hlavně asi teda ty komunikační dovednosti, protože jako zdravotník, přece jen ta tematika mi trochu bližší (.) byla.

Tazatel: Hm.

Pavel: Jako skládat postel, to se asi naučí každé, za chvíličku.

Tazatel: Hm.

Pavel: Ale spíš je teda otázka, jak komunikovat s tím člověkem, že jo? Jeho okolím, příbuznými a tak podobně.

Tazatel: Hm, hm.

Pavel: To pro mě asi bylo největším přínosem.

Tazatel: Já bych se Vás možná v souvislosti s tím zeptala, vím, že možnost, jak pomáhat jako dobrovolník v Cestě domů je víc, co jste si vybral vy? Chodíte přímo do rodin? Nebo?

Pavel: Chodím i do rodin. Původně jsem teda na to vůbec nemyslel, protože jsem přece jen takovej jako introvertnějšího ražení a v komunikaci před lidma mám problémy, ale (..) původně jako úplně naivně jsem si myslel, že jim nabídnu svoje služby jako videoamatér, /protože se zabývám videotvorbou/ a trošku umím zacházet s kamerou. To jsem pak zjistil, že tam jsou profesionální fotografové a jiní, takže nebudu učit lézat žádné orle.

Tazatel: ((smích))

Pavel: Takže zůstalo potom v podstatě u té technický pomoce, že teda jako silnej, (.) no silnej chlap. (.) <Prostě.>

Tazatel: <Jo.>

Pavel: = Muž schopný přenášet břemena. Začal stěhováním postelí a podobně, přenášením břemen.

Tazatel: Ehm.

Pavel: No a pak jsem se propracoval časem až k návštěvě do rodiny.

Tazatel: Ehm, ehm. (.) Když se vrátím zpátky k tomu kurzu, mluvili jsme o tom, že ta délka těch deset měsíců. Myslíte si, že je to (.) délka tak akorát,(.) nebo je to příliš dlouhý(.) s nebo je to příliš krátký?(.) Podle Vás, jo?

Pavel: No, já jako jsem to příliš nehodnotil, ale připadá mě to asi přiměřený.

Tazatel: Připadá Vám to přiměřený.

Pavel: Vzhledem k tomu, jak je člověk pracovně zatížen, že jo? Nemůže prostě někam se sbalit a odjet.

Tazatel: Hm.

Pavel: Asi by bylo bývalo užitečnější nějaké intenzivnější soustředění.

Tazatel: Jo.

Pavel: Nějaký týden nebo něco podobného. To si dneska může opravdu málo kdo pracující dovolit.

Tazatel: Hm.

Pavel: Takže holt to bylo tímhle způsobem po těch večerech a závěrečný víkend.

Tazatel: Ehm, ehm, ehm. Dobře, já bych teďka chtěla projít, jak už jste označil ty jednotlivé části toho kurzu. Když vezmu obsahovou náplň, jako témata přednášek nebo zaměření praktický výuky, který třeba z témat těch přednášek, jestli si na ně ještě vzpomenete, Vám připadá jako pro dobrovolníka v Cestě domů nejdůležitější?

Pavel: (...) Nejdůležitější?

Tazatel: Hm, jako že je třeba nejméně využije v té práci nebo? Jestli to tak jde říct? /Jestli ne, tak můžeme pokračovat k další otázce./

Pavel: Já bych to, já bych to zhodnotil. Podle mě teda aspoň z mého pohledu, tak to ústí asi k té komunikaci, no.

Tazatel: Ehm, ehm.

Pavel: To znamená ten pohled na to umírání samo o sobě, což je v téhle společnosti taková tabuizovaná záležitost, no.

Tazatel: Ehm, ehm.

Pavel: Tak jako překonat jednak sám v sobě tuhle tu otázku, a pak teda naučit se o tom komunikovat (.) především s těmi ošetřujícími. <Budoucími pozůstalými, by se dalo říct.>

Tazatel: <Jo, s tou rodinou.>

Pavel: = S tou rodinou toho umírajícího.

Tazatel: Děkuju za tu odpověď. (.) Když vezmu tu praktickou výuku, myslíte si, že v tom kurzu bylo dost prostoru pro ten praktický nácvik?

Pavel: (...) Jako (.) Myslím si, že jako (.) ty komunikace není nikdy dost. No, takže jako

těžko by se to dalo nějakým způsobem namodelovat.

Tazatel: Hm.

Pavel: Ale jakým hodinám navíc bych se určitě nebránil.

Tazatel: Ehm, ehm. Co se týká třeba stáže (.) v tom lůžkovém hospici, která je taky součástí toho přípravného kurzu. Jak to na Vás působilo?

Pavel: (...) No. (..)

Tazatel: Jestli, stačí jakoby k tý práci klidně. Jestli Vám to přijde-

Pavel: = Jako mě to přišlo takový přiměřený, jako nebylo tam nic překvapivého, že jsem se nesetkal s něčím, co by mě jakoby (..) nějakým způsobem zaskočilo nebo dostalo, ale možná to bylo zrovna tím, že se (.) tak říkajíc nic mimořádného nestalo. U žádného vysloveně úmrtí jsem tam přímo nebyl, že jsem se tam jen seznámil s tou rutinní praxí. Což jako nějak -

Tazatel: = Ehm, mohl jste tam třeba využít to, co jste už znal z těch přednášek?

Pavel: (..) Nejspíš asi ne.

Tazatel: Asi ne, ehm. Třeba ta spolupráce s (.) personálem v tom lůžkovém hospici, to bylo? To se taky dalo? (.) Věděli třeba o Vás, jakoby, jak Vás můžou využít?

Pavel: Věděli o mě a byla to víceméně veliká volnost. Pokud jsem se chtěl zapojit, tak to bylo úplně na mě, jestli se zapojím. Takže spíš jsem byl tak jako (.) nejistý, KAM až se můžu zapojit, jestli můžu opravdu toho pacienta fyzicky ošetřovat a které úkony teda si můžu dovolit při té manipulaci. A co už jako přesahovalo moje kompetence poučeného laika, no.

Tazatel: Ehm. Mě tak napadá, vy jako povoláním jste vlastně zdravotník. Připadá Vám, že to je pro Vás trochu výhoda pro tuhle práci? /Proto dobrovolničení?/

Pavel: Myslím si, že ano jako ten přístup k těm nemocným nebo nějakým způsobem handicapovaným lidem mám už nějak (.) zažitý a za ta léta jsem se už prostě naučil, jistým způsobem uvažovat než jako uvažuje jiná skupina, (.) nevím mých kamarádů, vrstevníků, přátel.

Tazatel: Ehm.

Pavel: Který prostě mají technický vzdělání nebo pracují v naprosto jiným oboru.

Tazatel: Jo. A když to zase převrátím na druhou stranu, ty vědomosti, které jste získal na tom přípravném kurzu, mohl jste je zase využít třeba v práci?

Pavel: (...) /No, to bych řekl, že asi ne./

Tazatel: Asi ne.

Pavel: Zvládání nějakých krizových situací, konfliktních pacientů, něco podobného, to už

jsem nějakým způsobem absolvoval. ((smích))

Tazatel: Hm.

Pavel: Jako nic podnětného, nového to říct nemůžu. (.) Samozřejmě člověk se neustále rozvíjí, vzdělává, učí nějaký novinky, ale že bych si řekl, že tohle jsem do teď nevěděl, tady jsem objevil nějakou Ameriku díky Cestě domů, tak to ne.

Tazatel: Tak to ne. Nějaké dovednosti, která jste tam získal, tak v osobním životě taky nenašly uplatnění? Zůstaly čistě pro to dobrovolničení v hospici?

Pavel: Dá se říct, no. Trošičku jsem se o tom bavil s manželkou nebo v kruhu rodinným (.) se sem tam na mě někdo obrátil, ale spíš nějak s obecnýma otázkama, jak je to zařízený a na existenci toho hospice, (.) tak jsem se nějak snažil zprostředkovat nějaký kontakt.

Tazatel: To je určitě užitečný. (..) Ehm, děkuju. (.) Když se vrátím k tomu hodnocení toho kurzu, tak kromě toho, co jsme říkali, jsou ještě součástí toho kurzu víkendové výcviky, podle toho materiálu, který mám k dispozici, tam měly být tuším dva. (.) Nevím, jestli dřív nebýval jenom jeden?

Pavel: No, já pokud si pamatuju, jsem byl na jednom.

Tazatel: Hm, jak hodnotíte ten výcvik? (.) Pozitivně, neutrálně, negativně?

Pavel: Spíš pozitivně.

Tazatel: Ehm.

Pavel: Bylo to takový příjemný setkání se spoustou zajímavých lidí, povídání (.) takový milý, jako.

Tazatel: Myslíte si, že je ten víkend nezbytnou součástí toho výcviku? Ve smyslu, že by šel třeba nahradit více večerama nebo? (..)

Pavel: To si nejsem jistej, no nevím, protože nejlíp na tom podle mě bylo to setkání s těmi ostatními dobrovolníky a ten večer. Myslím, že ta komunikace se jako tak rozproudila až po několika hodinách a tohle by se asi ve všední den, (.)

Tazatel: = nedalo

Pavel: = těžko dalo realizovat. Jako když člověk přijde plnej obav a starostí a než přeladí na tu druhou vlnu, (.) tak to chvíli trvá a než prostě vznikne zas prostor pro ty diskuze.

Tazatel: Ehm.

Pavel: Což největší byl asi po těch filmech, co jsme tam shlédli. To pak trošku přesáhlo přes půlnoc a to si neumím představit ve všední den.

Tazatel: = Jo.

Pavel: Že by to tak šlo.

Tazatel: Takže si taky myslíte, že je velmi dobře, že je to součástí toho výcviku.

Pavel: Určitě.

Tazatel: Ehm, perfektní. (..) Poslední takovou součástí má být rozhovor s koordinátorem dobrovolníků. Vy jste určitě říkal, že jste mluvil s tou koordinátorkou na začátku, nevím, jestli proběhl nějaký rozhovor taky potom, co jste ukončil ten kurz a jestli Vám nějak pomohl ten rozhovor nějak zformovat nebo (.) změnit názor na Vaše dobrovolničení v Cestě domů. Třeba si nějak líp ujasnit to, co byste pro Cestu domů chtěl dělat nebo nechtěl.

Pavel: No, to je takový nejednoznačný jako, (..)

Tazatel: Proběhl tam nějaký oficiální druhý pohovor nebo ne?

Pavel: Myslím, že tam bylo nějaké hodnocení a s nějakým časovým odstupem potom, že jsme měli individuální pohovor, (.) s Terezou. Nevím, jak to můžu vyjádřit a jestli to použijete do té práce, ale mám neustále pocit jako, (.) že se mě spíš snaží od toho dobrovolničení odradit.

Tazatel: ((smích))

Pavel: Tak si nejsem jistej, jestli jsem vhodnej typ nebo jestli je to ještě pořád takový to síto, že si vybíraj' jenom ty nejlepší z nejlepších a že já k nim nepatřím, no. Tak mám takovej pocit čtyřkaře na škole, který stále ještě bezpečně prochází tím sítem, ale rozhodně nepatří k těm vynikajícím.

Tazatel: Je otázka, jestli takhle nemluví se všema a ti nejlepší z nejlepších se nedaj' odradit. ((smích))

Pavel: No, to NEVÍM, to neumím posoudit, no. ((smích))

Tazatel: Dobře. Takže máte spíš pocit, že když jste s tou Terezou s tou koordinátorkou mluvil, tak že jakoby Vás spíš zrazovala o té práci? Bylo to taky užitečný to zrazování? Nebo (.) považujete to za užitečný? Nebo?

Pavel: No, asi je to předmětem její práce, tak to opravdu jako nějaké síto musí existovat a prostě nemůžou vybrat úplně každého. <Když se na to nehodí.>

Tazatel: <A vy si zatím> stojíte?

Pavel: No, samozřejmě mám o sobě neustále pochybnosti, ale (.) pořád si myslím, že to za to stojí a že snad teda jsem spíš nějakým přínosem než přítěží.

Tazatel: No, (.) to věřím, osobně tomu věřím. Máte Vy za sebe nějaký připomínky nebo návrhy na změnu toho kurzu přípravného? (..) Můžou to být banality typu jiný židle, jo? Úplně cokoli, co Vás napadne.

Pavel: No, to jako (.) to prostředí jsem znal už dřív, když jsem se účastnil jiného kurzu, takže jsem přijel do prostředí, který znám. (.) Je pravda ta krajina příliš k vycházkám neláká, pokud jsme měli nějaké volno a bylo možný jít do přírody, tak jako celkem nebylo kam.

Tazatel: Ehm.

Pavel: Ale to je asi tak jediná slabina. Co se týče židlí, to je mi úplně jedno. Mohli jsme třeba ležet na koberci.

Tazatel: Jo, jo. Co se týká společnosti, měl ten kurz taky takovou rovinu společenskou? Že to byla příležitost pro nějaké seznámení se, navázání přátelství?

Pavel: To si myslím, že určitě, to si myslím, že taky byla jedna z hlavních nebo z důležitých věcí, co jsem od toho čekal, že se člověk seznámí s těmi ostatními dobrovolníky, aby se tak nějak porovnal, že jo?

Tazatel: Ehm.

Pavel: A začlenil do nějakého kolektivu, na moje gusto je tam přefeminizováno, no. Samá ženská, ale ty chlapy, který tam byli jeden nebo dva, tak (.) jako jsme se tak úplně neskamarádili.

Tazatel: Jo.

Pavel: Což není asi ničí chyba, ale (..)

Tazatel: Ehm, ehm. (..)

Pavel: To jsem asi jako chlap vnímal trošičku jinak, no.

Tazatel: Jo.

Pavel: Ty dobrovolníci to je asi 90% žen.

Tazatel: Aha, tak snad není ještě všem dnům konec, snad se tam ještě nějakej objeví.

Pavel: Ehm.

Tazatel: Když se ještě zaměřím na ty praktický věci. Ovlivnilo, když jste říkal, že Vás vedlo k tomu rozhodnutí stát se dobrovolníkem pocit, jakoby dluhu vůči společnosti. Ovlivnilo to Vaše rozhodnutí, ten kruz absolvovat, třeba i to že na konci dostanete nějakej certifikát dobrovolníka? Bylo to pro Vás motivující nebo Vám to bylo spíš jedno?

Pavel: Ten certifikát? ((vrtí hlavou))

Tazatel: (..) Bylo Vám to jedno.

Pavel: Opravdu jedno.

Tazatel: A ovlivnilo nějak Vaše rozhodnutí, zase jestli do toho kurzu jít nebo ne, výše vstupních poplatků?

Pavel: /Ne./

Tazatel: Ne. Ona ta výše, nevím, jaká byla před těma dvěma třemi lety, teď je to pět set korun, hned na začátku pro celý ten kurz pět set korun pro pracujícího, tři sta korun pro

studenta. Myslíte si, že byste byl ochoten, když říkáte, že to neovlivnilo tahlecta částka, (.)
Váš pohled, myslíte si, že byste byl ochoten zaplatit i vyšší částku? Ochoten a schopen?

Pavel: Byl, ano.

Tazatel: Můžete říct orientačně jakou?

Pavel: (...) Tak asi těžko (.) povídat, ale jako vzhledem k tomu, že jsem ekonomicky činný,
jako xxx ((povolání)) myslím, že mám (.) možná nadprůměrný plat, určitě teda vyšší než
statistický průměr, jak se uvádí v republice. Takže by to asi pro mě nebylo takový problém
(.) Je otázka, jak by to asi působilo, (.) jako že si předplácím nebo kupuju nějaký diplom
nebo něco podobného.

Tazatel: Jo.

Pavel: Takhle jsem měl pocit, že je to vysloveně takový spíš příspěvek na nějaké dorovnání
nákladů nebo něco podobného, takže možná, pokud by to bylo nějakým způsobem
specifikováno na co všechno se ty peníze použijí, tak věřím, že by bylo asi možný, že bych
dal tu částku, nevím (.) plácnu možná do pěti tisíc?

Tazatel: Ehm, že byste byl ochoten dát.

Pavel: No.

Tazatel: Ehm.

Pavel: I když bych viděl šanci, jako že mám pocit, že z těch dobrovolníků hodně jsou spíš
profesí studentských nebo ne studentský, ale nevydělavající, takže nevýdělečných, takže
asi možnost nějakých brigád, jo? Spíš než dát hotové peníze, tak teda jít někam na brigádu
a ty peníze víceméně odpracovat.

Tazatel: Jasně, ehm.

Pavel: Jako ne dobrovolnická práce zadarmo, ale dejme tomu (.) dobrovolnická práce v
honoraci já nevím sto, dvě stě korun na hodinu, takže odpracovat deset nebo dvacet hodin
tímhle způsobem, s tím že jsem jako přispěl na ten provoz toho kurzu, na tu svoji (.)
certifikaci.

Tazatel: Jasně, na to získání,

Pavel: = Na to získání, to by mi přišlo takový (.)

Tazatel: Elegantnější?

Pavel: = Elegantnější, no.

Tazatel: Dobře, já moc děkuju za ty odpovědi. Z mé strany už to je všechno, jenom bych
Vám právě chtěla dát prostor, jestli během toho rozhovoru napadlo něco Vás, co byste k
tomu chtěl dodat? Zase to může bejt úplně cokoliv. (...) Ne?

Pavel: Nevím, (.) nenapadá mě něco bych jako. Mám teda nějaký obavy, abych jednak
nezkreslil Vaši práci a jednak teda-

Tazatel: To se nebojím. ((smích))

Pavel: Abych nepomlouval organizaci, prostě abych nezapůsobil nějakým špatným dojmem, no.

Tazatel: No, toho bych se taky neobávala. rozhodně to všechno bude (.) anonymizovaný a ještě jsem o tom snad dostatečně dlouho mluvila s Terezou jako s koordinátorkou a (.) já vím, že nic takového neočekává. Nechce dobrovolníky zkoušet, hodnotit nic. Spíš jí skutečně zajímá zpětná vazba na ten kurz.

Pavel: Tak jedině co bych tak trošičku postrádal, je setkávání těch dobrovolníků mezi sebou, protože pokud nepřijdu na supervizi, když se mi to nehodí, protože se mi nehodí středy, tak v podstatě nemám,(.) nemám kontakt s těmi ostatními a to je mi tak jako trošičku líto, no.

Tazatel: Jo, jo, jo. A supervize jsou vždycky ve středu?

Pavel: Jo, supervize jsou vždycky ve středu. Obvykle jednou měsíčně.

Tazatel: Aha.

Pavel: Nebo pokud nedojde k nějakým mimořádným událostem.

Tazatel: A jako Vy byste uvítal, kdyby třeba nějaká setkání i neformálního rázu organizovala Cesta domů?

Pavel: Asi jo, nevím, nedokážu si představit, jak by to mělo probíhat, nebo kdy by k něčemu takovému mělo dojít a na jaký půdě. Já zase takovej organizátor nejsem, že bych měl nějaký geniální nápad, ale připadám si tak trošku jako (.) sám, voják v poli, že jo?

Tazatel: Ehm.

Pavel: Takže prostě nemám (.) nějak možnost sám s tím, nějak spontánně komunikovat.

Tazatel: Jo, jo.

Pavel: Ale možná je to mojí osobou, nemůžu na nikoho nic svádět nebo tak. Možná kdybych se snažil, a líp se zapojil, tak by to šlo, no.

Tazatel: A vnímáte to nějak třeba jako podporu od toho personálu, (..) Cesty domů? V tomhle?

Pavel: Jako pokud se potkám s personálem, tak samozřejmě jsou všichni takový (.) milý a ochotný a podle toho se jakože zvykly. Ale s náma kamarádit, ((smích)) to jako takový dost absurdní, to od nich těžko můžu chtít.

Tazatel: Jo, jasně.

Pavel: No.

Tazatel: Dobře, tak já Vám za to všechno moc děkuju.